

معاونت آموزشی
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
واحد برنامه‌ریزی آموزشی

چارچوب طراحی «طرح دوره»

اطلاعات درس:

گروه آموزشی ارایه دهنده درس:	گروه سلامت دهان و دندانپزشکی اجتماعی	نیم سال:	دوم 1404
عنوان درس:	سیاست گذاری سلامت		
کد درس:	18		
نوع و تعداد واحد ¹ :	1	نظری:	0/5
		نظری-عملی:	*
		عملی:	0/5
		کارگاهی:	
نام مسؤول درس:	دکتر عفت محمدی		
مدرس/ مدرسان:	دکتر عفت محمدی		
پیش‌نیاز/ هم‌زمان:	مبانی و اصول مدیریت- نظام های تطبیقی سلامت دهان در ایران و جهان		
رشته و مقطع تحصیلی:	PhD سلامت دهان و دندانپزشکی اجتماعی		

اطلاعات مسؤول درس:

رتبه علمی:	استادیار
رشته تخصصی:	سیاست گذاری سلامت
محل کار:	مرکز تحقیقات عدالت در سلامت
تلفن تماس:	09120084809
نشانی پست الکترونیک:	Efat.mohamadi@gmail.com

¹ مشتمل بر: نظری، عملی و یا نظری- عملی به تفکیک تعداد واحدهای مصوب. (مثال: 2 واحد نظری، 1 واحد عملی)

توصیف کلی درس (انتظار می‌رود مسئول درس ضمن ارائه توضیحاتی کلی، بخش‌های مختلف محتوایی درس را در قالب یک یا دو بند، توصیف کند):

درس «سیاست‌گذاری سلامت» با هدف آشنایی دانشجویان با مبانی، فرآیندها و ابزارهای سیاست‌گذاری در حوزه سلامت طراحی شده است. در این درس، دانشجویان با مفاهیم کلیدی سیاست‌گذاری سلامت، مدل‌های تصمیم‌گیری، و چارچوب‌های تحلیلی برای بررسی مسائل سلامت عمومی و سلامت دهان و دندان آشنا می‌شوند.

محتوای درس شامل بخش‌های مختلفی است: ابتدا مروری بر نظریه‌ها و مفاهیم پایه‌ای سیاست‌گذاری سلامت ارائه می‌شود، سپس فرآیندهای سیاست‌گذاری شامل شناسایی مسئله، تحلیل سیاست‌ها، تدوین و اجرا و ارزیابی سیاست‌ها بررسی می‌گردد. بخش دیگری از درس به نقش بازیگران مختلف (دولت، نهادهای حرفه‌ای، جامعه و بیماران) و تعاملات میان آن‌ها در فرآیند سیاست‌گذاری اختصاص دارد. همچنین دانشجویان با مطالعات موردی و تجارب موفق و ناموفق در سیاست‌گذاری سلامت دهان و دندان در سطح ملی و بین‌المللی آشنا می‌شوند و مهارت تحلیل و نقد سیاست‌ها را کسب می‌کنند.

اهداف کلی / محورهای توان‌مندی:

درس سیاست‌گذاری سلامت با هدف ارتقای توانمندی دانشجویان در تحلیل و مشارکت مؤثر در فرآیندهای سیاست‌گذاری سلامت، تصمیم‌گیری مبتنی بر شواهد و ارتقای سلامت جمعیت طراحی شده است. این درس به ویژه بر توانمندی‌های مرتبط با مهارت تصمیم‌گیری، استدلال و حل مسئله، ارتقای سلامت و پیشگیری، و تعهد حرفه‌ای و اخلاق پزشکی تمرکز دارد.

اهداف اختصاصی / زیرمحورهای هر توان‌مندی:

پس از پایان این درس انتظار می‌رود که فراگیر:

1. بتواند مسائل سیاستی مرتبط با سلامت دهان و دندان را شناسایی، تحلیل و راهکارهای مبتنی بر شواهد برای حل آن‌ها پیشنهاد دهد.
2. توانایی طراحی و ارزیابی برنامه‌های پیشگیری و ارتقای سلامت جمعیت، به ویژه در حوزه سلامت دهان، را کسب کند.
3. با رعایت اصول اخلاقی و حقوق بیماران، در فرآیندهای سیاست‌گذاری مشارکت کند و پیامدهای اجتماعی و سلامت جمعیت را در تصمیم‌گیری‌های خود لحاظ نماید.
4. با بهره‌گیری از منابع علمی و مطالعات موردی، توانایی خودآموزی و به‌روز نگه داشتن دانش خود در حوزه سیاست‌گذاری سلامت را تقویت کند.
5. قادر باشد با سایر متخصصان، تصمیم‌گیرندگان و جامعه در فرآیند سیاست‌گذاری به‌طور مؤثر ارتباط برقرار کند و دیدگاه‌ها و شواهد علمی را منتقل نماید.

رویکرد آموزشی:

☐ ترکیبی^۲

☐ حضوری

☐ مجازی^۱

روش‌های یاددهی - یادگیری با عنایت به رویکرد آموزشی انتخاب شده:

رویکرد مجازی

☐ آفلاین ☐ آنلاین ☐ ترکیبی (آفلاین، آنلاین)

☐ کلاس وارونه

☐ یادگیری مبتنی بر بازی دیجیتال

☐ یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی

☐ یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)

☐ یادگیری اکتشافی هدایت شده

☐ یادگیری مبتنی بر سناریوی متنی

☐ یادگیری مبتنی بر مباحثه در فروم

سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

رویکرد حضوری

☐ سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)

☐ بحث در گروههای کوچک

☐ ایفای نقش

☐ یادگیری اکتشافی هدایت شده

☐ یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)

☐ یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)

☐ یادگیری مبتنی بر سناریو

☐ استفاده از دانشجویان در تدریس (تدریس توسط هم‌تایان)

☐ یادگیری مبتنی بر بازی

سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

رویکرد ترکیبی

ترکیبی از روش‌های زیرمجموعه رویکردهای آموزشی مجازی و حضوری، به کار می‌رود.

لطفاً نام ببرید: روش‌های آموزشی در قسمت بالا مشخص گردید.

تقویم درس:

1. Virtual Approach

2. Blended Approach: Blended learning is an approach to education that combines online educational materials and opportunities for interaction online with traditional place-based classroom methods.

جلسه	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری / تکالیف دانشجو	نام مدرس / مدرسان
1	معارفه و مقدمه، نظام سلامت و کارکردهای آن	تدریس کلاسی و ارائه توضیح مفهومی	حضور در کلاس و بحث گروهی	محمدی
2	مفهوم سیاست و سیاست گذاری سلامت	تدریس تعاملی، پرسش و پاسخ	مطالعه منابع و مشارکت در بحث‌ها	محمدی
3	انواع سیاست های سلامت	آموزش عملی و تحلیل موردی	مطالعه موردی و تمرین‌های تحلیل	محمدی
4	فرآیند سیاست گذاری سلامت	کارگاه عملی و تدریس تعاملی	مطالعه مقالات و تمرین طراحی سیاست	محمدی
5	تحلیل سیاست های سلامت	آموزش عملی و بحث گروهی	تحلیل موردی و ارائه گزارش کوتاه	محمدی
6	تحلیل ذینفعان	کارگاه عملی و تمرین گروهی	تمرین شناسایی و اولویت‌بندی ذینفعان	محمدی
7	مدل های سیاست گذاری	تدریس کلاسی و تحلیل موردی	مطالعه مدل‌های مختلف و تحلیل موردی	محمدی
8	ارائه سمینارها، بحث و تبادل نظر	ارائه دانشجو، سمینار و تبادل نظر	آماده‌سازی و ارائه سمینار، مشارکت در بحث	محمدی

وظایف و انتظارات از دانشجو:

منظور وظایف عمومی دانشجو در طول دوره است. وظایف و انتظاراتی نظیر حضور منظم در کلاس درس، انجام تکالیف در موعد مقرر، مطالعه منابع معرفی شده و مشارکت فعال در برنامه‌های کلاس¹

دانشجویان انتظار می‌رود در طول دوره؛

- حضور منظم و فعال در کلاس‌ها و کارگاه‌های آموزشی داشته باشند.
- تکالیف، تمرین‌ها و مطالعات موردی را در موعد مقرر انجام دهند.
- منابع معرفی شده را مطالعه و تحلیل کنند.
- در مباحث کلاسی، سمینارها و جلسات گروهی مشارکت فعال داشته باشند و در بحث‌ها، نقدها و ارائه ایده‌ها شرکت کنند.
- برای ارتقای مهارت‌های تحلیل و تصمیم‌گیری، تمرین‌های عملی و مطالعات موردی را با دقت و جدیت دنبال کنند.
- احترام به قوانین آموزشی و اخلاق حرفه‌ای را رعایت نمایند.

روش ارزیابی دانشجو:

- **ارزیابی تکوینی؛** در طول دوره، دانشجویان به صورت مستمر مورد ارزیابی قرار می‌گیرند تا نقاط قوت و ضعف آن‌ها شناسایی شده و بازخوردهای اصلاحی ارائه شود. این روش‌ها شامل: فعالیت‌های کلاسی و مشارکت در بحث‌ها و چالش‌های

1. این وظایف مصادیقی از وظایف عمومی هستند و می‌توانند در همه انواع دوره‌های آموزشی اعم از حضوری و مجازی، لحاظ گردند.

مطرح شده، ارزیابی میزان حضور و تعهد دانشجو به شرکت در جلسات آموزشی و ارزیابی مهارت‌های ارائه، توانایی تحلیل موضوع و کیفیت محتوای ارائه (سهم ارزیابی تکوینی در نمره نهایی دانشجو: ۴۰٪)

- **ارزیابی تراکمی؛** در پایان دوره، دانشجویان از طریق آزمون پایانی مورد ارزیابی قرار می‌گیرند تا میزان یادگیری و تسلط بر مباحث درس سنجیده شود. روش ارزیابی تراکمی شامل امتحان پایان ترم کتبی خواهد بود. این امتحان شامل سوالات تشریحی و کوتاه پاسخ برای سنجش درک مفاهیم، توانایی تحلیل مسائل سیاست‌گذاری سلامت و استدلال علمی می‌باشد (سهم ارزیابی تراکمی در نمره نهایی دانشجو: ۶۰٪).

منابع:

منابع شامل کتاب‌های درسی، نشریه‌های تخصصی، مقاله‌ها و نشانی وبسایت‌های مرتبط می‌باشد.

الف) کتب:

- ✓ Buse, K., Mays, N., & Walt, G., 2012. Making Health Policy. McGraw-Hill International.
- ✓ PRIVATE HEALTH POLICY TOOLKIT, 2013 The World Bank Group

ب) مقالات:

- ✓ Bodenheimer, T.S., & Grumbach, K., 2012. Understanding Health Policy, Sixth Edition. 6th Ed .
- ✓ McGraw Hill Professional, Bryant, T., 2009. An Introduction to Health Policy. Canadian Scholars.
- ✓ Lombardi, D.M. & Schermerhorn, J.R., 2007. Healthcare management: Tools and techniques for managing in a healthcare environment. John wiley & Sons Inc.
- ✓ Mason, D. J. Leavitt, J. K. & Chaffee, M.W. (2002). Policy and politics in nursing and health care 4th Ed.). Philadelphia: Saunders.
- ✓ Milstead, J.A., 2013. Health Policy and Politics: A Nurse's Guide. Jones & Bartlett Publishers.
- ✓ Porche, D., 2011. Health Policy. Jones & Bartlett Publishers.
- ✓ Reeves, P.N. Bergwall, D.F. Woodside, N.B. (1984), "Introduction to Health Planning", Information Resources Press, Arlington, Virginia, USA.

ج) محتوای الکترونیکی: -- د) منابع برای مطالعه بیشتر: مجلات

- ✓ Health Policy
- ✓ Health Policy and Planning
- ✓ Health services management
- ✓ Health Services Management Research
- ✓ Healthcare benchmarks and quality improvement
- ✓ Healthcare leadership & management report